91713

TASARIM RAPORU

Tarihi Hanlar Bölgesi-

Proje alanının yakın çevresini üst ölçekte incelediğimizde, yerleşimin tarihin akışı içerisindeki gelişimini uygulanmış farklı tipolojiler üzerinden gözlemleyebiliyoruz.

Merkezin güncel oluşumunda ilk etkeni topografya olarak tanımlayabiliriz. Bu tanımlama ile, kıyasla az verimli ve daha güvenli olan yamaçlarda kurulan eski şehirin, zaman içerisinde ekonomik belirleyicilerin değişmesi ve hızlı nüfus artışı gibi nedenlerle verimli tarım alanlarına doğru genişlemesi sonucu oluşan ana caddelerin farklı dönem yapı gruplarını çerçevelediğini söyleyebiliriz. Oluşmuş kentsel kompozisyon içerisinde Tarihi Hanlar Bölgesi büyük kütlelerin kamusal alanları tanımladığı bir bütün olarak durur.

Geliştirilen proje tarihi Hanlar Bölgesi'ni bir obje ve proje alanını objenin kırılmış bir parçası olarak tanımlar. Merkezin zaman içerisinde oluşmuş ve tahrip olmuş parçasını var olan mekansal algısıyla onarmayı önerir.

Bu doğrultuda önerilen strateji alanın kullanıcılarla olan duyusal etkileşimini çağdaş bir dille somutlaştırmaktır. Geliştirilen tasarım fiziksel ebedilik hedeflemez, Hanlar Bölgesi'nin tarih içerisindeki gelişiminde alınan kararları sadeleştirerek geleceğe taşır. Bu anlamda proje kırık objeyi onaran plastik bir malzemedir, yaşantı ile tanımlanmayı ve fikirleri iletme görevini yerine getirip, yerini gelecek zamanın ihtiyaçlarına ve estetik kabullerine göre geliştirilecek projeye bırakmayı bekler.

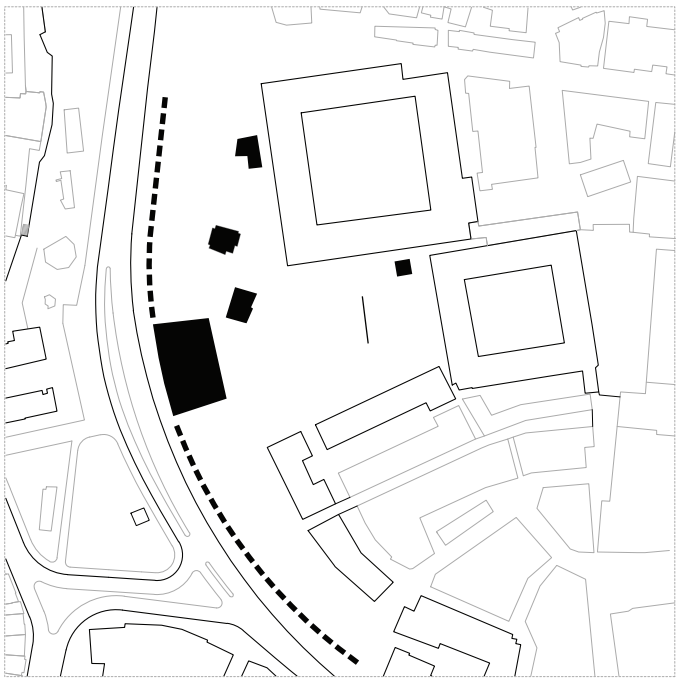

/1

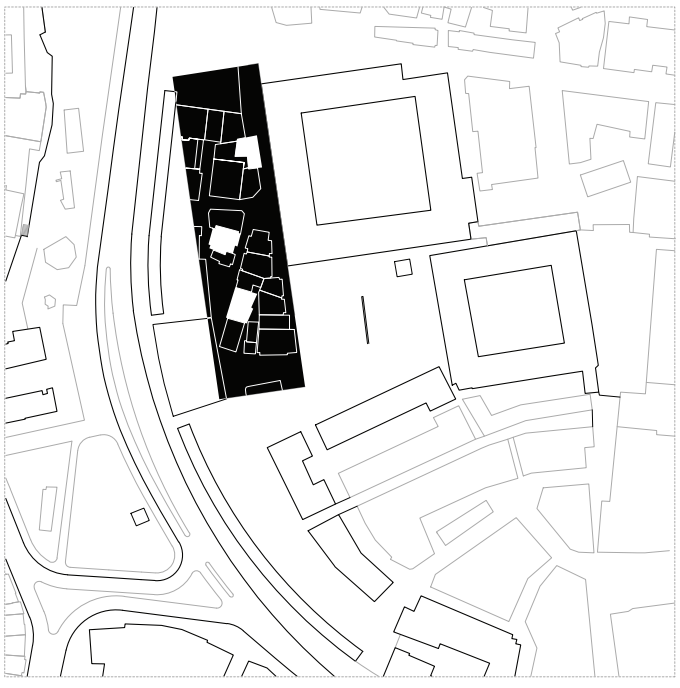

/2

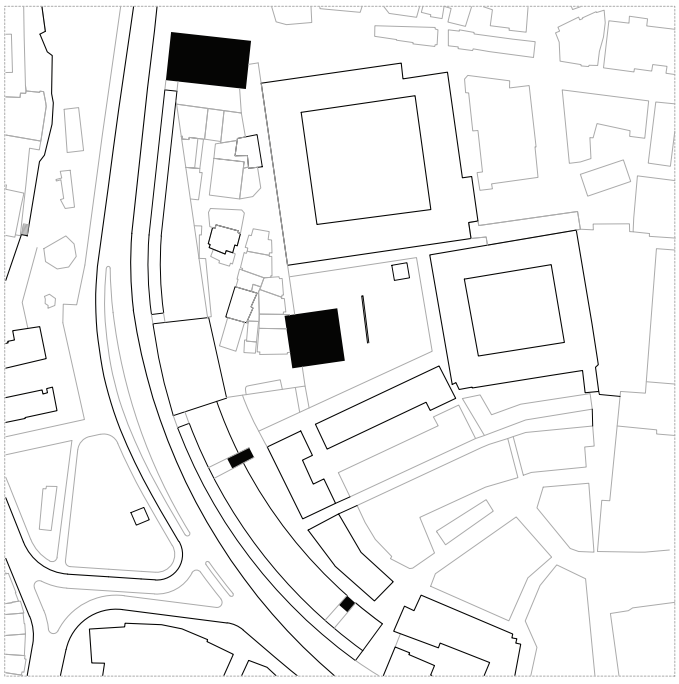

/3

/1
Tasarım, Hanlar Bölgesi'nin tek malzemeden oluşan bir bütün olarak tanımlanması ile başlar. Cemal Nadir Caddesi ve üzerinde bulunan yıkılacak binalar, bölgenin ana hatlarını oluşturur. Tasarlama sürecinde alınan ilk karar bu hattın geçirgen olacak şekilde yeniden düşünülmesidir.

Bu strateji doğrultusunda cadde üzerinde varolan kamusal alan analiz edilmiş ve cadde boyunca, arazinin eğimiyle yükselen bir kütle olarak modern "portiko" önerilmiştir.

/2
Korunan yapılar arkeolojik bir sahada eski zamanın insan ürünleri ve yüzey geçmişi örten bir tabaka olarak ele alınır. Muhafaza edilen yapıların tekil olarak, oluşmuş kamusal alan hakkında derinlikli bir bilgi aktaramayacağını kabul ederek, varsayılan tabakanın kısmi olarak kaldırılması önerilir. Hali hazırda sokak dokusunu oluşturan yapıların izdüşümünün işlendiği, projenin merkezini oluşturan sert zemin, mecazi olarak "arkeolojik" bir yıkım ile oluşur.

Önerilen meydan, çevresinde bulunan yapıları birbirine bağlarken aynı zamanda kolektif hafızada yer etmiş dokuyu ileten bir araç olarak düşünülmüştür.

/3
Proje alanının yüzey organizasyonu belirlendikten sonra tanımlanan yeni boşluğu dinamik ve yaşanır tutmak için farklı kullanımlar önerilmiştir.

Önerilen yeni binalar boşluğun bir parçası olarak algılanmayı hedefler.

Cemal Nadir Caddesi -

Proje alanını çevreleyen caddenin, 1 şerit daraltılması ve trafik yoğunluğunun azaltılması önerilir.

Bu doğrultuda merkezin içerisinden transit geçişlerin engellenmesi ve araç trafiğinin bölgenin kullanıcıları ile sınırlandırılması önerilir. Aynı zamanda kullanıcıları toplu taşıma araçlarını kullanmaya teşvik edecek rotaların geliştirilmesinin şehir ölçeğinde düşünülmesi gereken bir proje olduğu kabul edilerek bu aşamada toplu taşıma ağının ileride geliştirilecek projeler ile takviye edilmesi öngörülür.

vaziyet planı

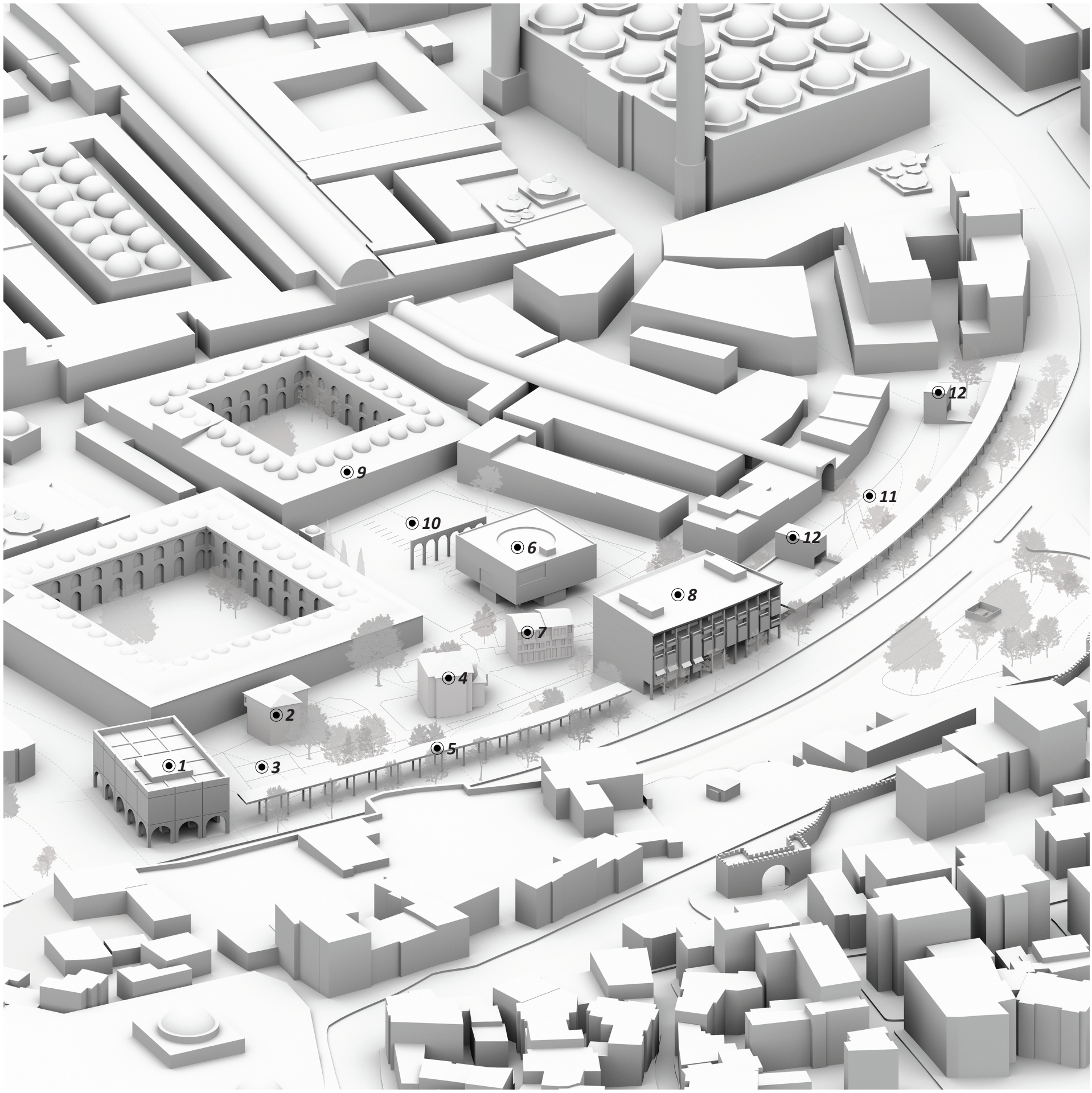

1	dijital arşiv	7	kütüphane yönetim
2	dijital arşiv yönetim	8	GSF ve atölyeler
3	etkinlik alanı	9	GSF işlikler
4	eski bursa evi / müze	10	durgun yeşil alan
5	portiko	11	kapalı çarşı önü
6	kütüphane	12	düşey sirkulasyon

/1

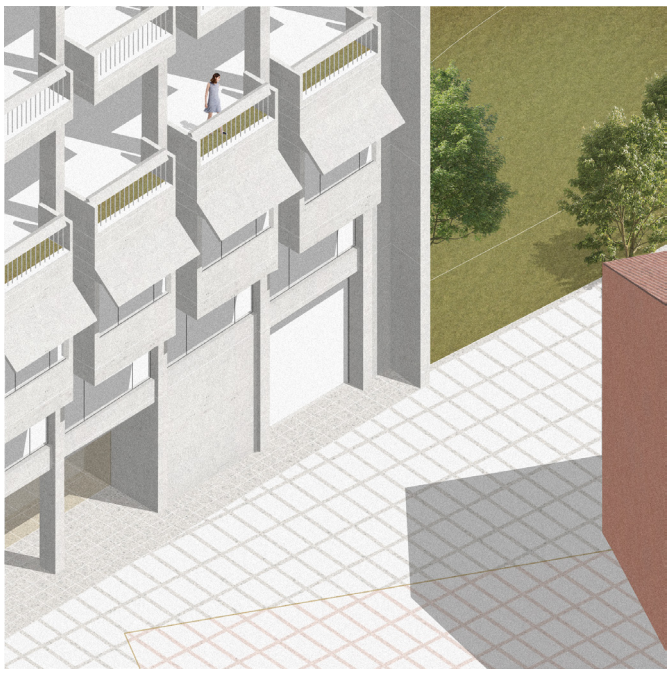

/2

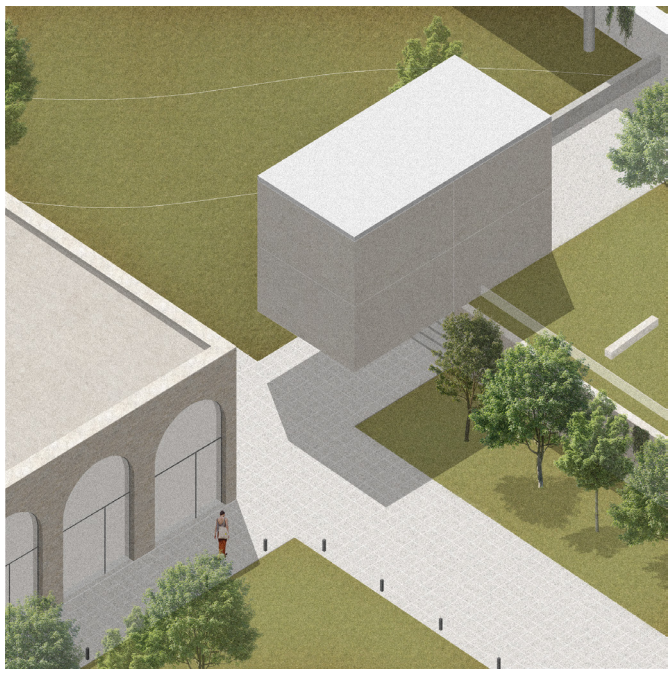

/3

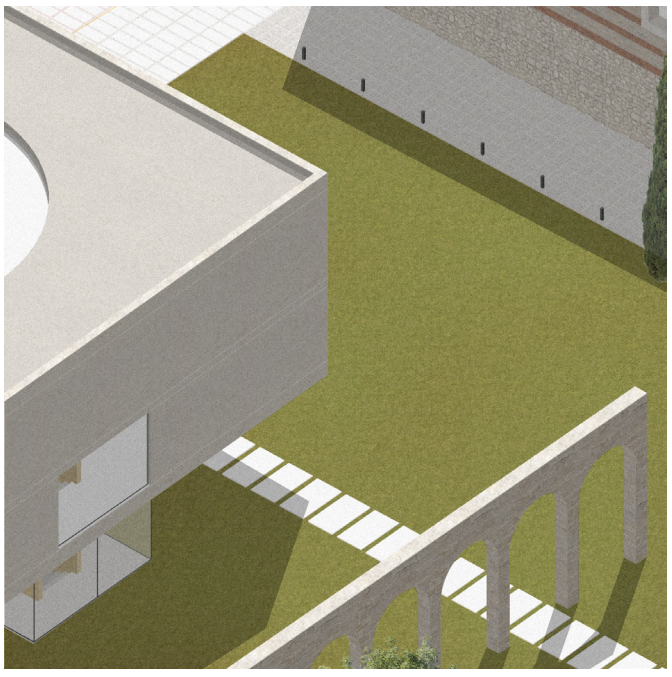

/4

Proje Alanı-

Tasarım proje alanını kabaca dinamik ve durgun olarak sınıflandırdığımız iki parçaya böler.
Yeni meydanı oluşturan sert zemin gündelik aktiviteler ve özel etkinlikler için kullanılacak dinamik mekanları oluşturur. Planlanan yeşil alanlar ise kullanıcılara yavaşlayabileceği durgun mekanları sunar.

/ 1
Meydanın Dijital Arşiv tarafında kalan bölümü Belediye veya diğer kuruluşların düzenleyebileceği etkinlikler için düşünülmüş bir toplanma mekanıdır. Meydanın sınırını arşiv belirler.

/ 2
Yeniden işlevlendirilen Merkez Bankası ve Kütüphane'nin arasında kalan diğer uç ise bina kullanıcılarının gündelik aktivitelerinin yer alacağı bir ara mekan olarak tasarlanmıştır. Esnek bir mekan sunmak için sabit şehir mobilyaları önerilmemiştir. Dönemlik ihtiyaçlara göre taşınabilir masa, tezgah, pano vb donatılar ile ihtiyaca uygun düzenlenebilecek bir meydan olarak etrafında bulunan binalara hizmet eder.

/ 3
Cadde ve proje alanı arasında kalan yeşil alan kendi eğimiyle yükselen bir tampon bölge olarak düşünülmüştür. Alan iki boyutlu bir sınır değil, kullanılabilecek eğimli bir geçiş mekanıdır.

Cemal Nadir Caddesi ve Çırapazarı Sokak arasında bulunan kot farkı Merkez Bankası'nın güneyinde kalan bölümde iki buçuk metreye kadar yükselmektedir. Bu alan Kapalı Çarşı'nın başlangıç veya bitiş noktasıdır. Planlanan yeşil alan bu noktada, göreceli olarak dar diyebileceğimiz tarihi kütlelerle net bir şekilde sınırlanmış Kapalı Çarşı'nın sokaklarından önce veya sonra nefes alacak bir mekan sunar. Oluşan kot farkı sebebiyle iki farklı noktada düşey bağlantı önerilmiştir. Bu bağlantılar Çarşı önünde bulunan alanı tanımlayan basit geometrik formlardır, proje alanında önerilen yeni binaların mimari dilini taklit eder. Planlandığı konum ile boşluğa açılan iki kapı olarak düşünülmüştür. Zira halihazırda var olan apartman binaları Çarşı kompleksinin dış cephesinde bulunan binalarla birlikte bir geçit izlenimi vermektedir. Bu yolla yeni tasarımda var olmayan geçidin girişini temsil eder.

/ 4
Tasarımın merkezinde planlanan yeşil alan şehrin bütün kullanıcılarını çimlere basmaya ve etrafını saran tarihi farklı bir perspektiften gözlemeye davet eder.

Kütüphane binası boşluğu ölçeklendirmek amacı ile merkeze yerleştirilmiştir. 6030 ada 30 parselde bulunan kısmen yıkılmış yapının kemerli cephesi korunarak yeşil alanın merkezinde bir anıt gibi sergilenmesi planlanmıştır.

Yeni Merkez Bankası Binası-

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından alınan karar doğrultusunda Merkez Bankası Binası yeniden işlevlendirilerek görsel olarak aslına uygun tasarlanmıştır. Yeni taşıyıcı sistem dış cephelerde eskiyi taklit ederken, içeride kalan taşıyıcı elemanlar binanın ev sahipliği yapacağı yeni işlevlere uygun olacak şekilde organize edilmiştir. Bu aşamada düşey sirkulasyonlar yangın yönetmeliğine uygun olarak yeniden düzenlenmiştir.

Önerilen diğer binalar gibi, bina yeni meydanın günün farklı saatlerinde faal olması için çeşitli kullanıcıları tasarım alanına tanıştırmayı hedefler. Bu sebeple yeni bina iki ayrı kottan giriş yapılan, iki kullanımın bulunduğu hibrit bir mekana dönüştürülmüştür.

Yeni önerilen işlevlerden ilki Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin İpek Han ve yeni tasarlanan Merkez Bankası binasının içine taşınmasıdır. Fakülte girişi +219.00 kotunda eski binanın bodrum katından planlanmıştır. Binaya yerleştirilen ilk işlev ile ilgili olmak üzere İkinci işlev ise Belediye kurs ve atölyeleridir. Cemal Nadir Caddesi üzerinden 222.60 kotundan girişi planlanmıştır.

Güzel Sanatlar Fakültesi'nin şehir merkezine taşınması ve çevre esnaf ile etkileşime geçmesinin her iki grup ve ziyaretçiler için olumlu sonuçlar üreteceği öngörülür. Şehir merkezine entegre edilen yeni grup kullanıcının, kapalı çarşı civarında çokca görülen birbirinin benzeri ticari mekanlarda bir çeşitlenme yaratacağı ve aynı zamanda öğrenciler için farklı fırsatlar üreteceği düşünülerek bu karar alınmıştır. Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin açacağı gerekli duyulan kurslar ve atölyeler ile bu etkileşime Bursa halkı da dahil edilmek istenmiştir.

Çağdaş yazılımlar yardımıyla, yeni bina içerisinde tasarlanan ortak kullanılabilecek çok amaçlı salon ve paylaşımlı atölyelerden en fazla verimin alınabileceği düşünülmüştür.

Tasarlanan binaya ilave olarak İpek Han'ın 1. katının GSF işliklerine ayrılması önerilir. Kullanılan yapıların işleyen harabeler yarattığını düşünerek bu bölümün işlevlendirilmesi İpek Han'ın düzgün ve düzenli bir şekilde korunmasına yardımcı olacağı öngörülmüştür.

İç Mekan Organizasyonu-

Eski tasarım içersindeki farklı kat yüksekliklerinin cepheden okunur olması sebebi ile, yeni tasarlanan binanın kat organizasyonu bina içerisinde farklı yüksekliklere sahip mekanların tasarlanmasını gerektirmiştir. Bina içerisindeki mekansal zenginlik uygun bir şekilde işlevlenmiştir.

-2.70 kotunda yer alan GSF girişi iki kat yüksekliğinde bir sergi alanına açılır. Bu yolla ± 0.00 kotunda bulunan GSF'nin yönetimi ve Belediye dersliklerinin girişi arasında bir galeri oluşur. Bina içerisinde yer alan iki düşey sirkülasyon çekirdeği, farklı kullanıcıların birbirlerini rahatsız etmeden katlar arası dolaşımını sağlarken aynı zamanda iki taraftanda ulaşılabilir tasarlanmıştır.

+ 2.70 kotunda tasarlanan çok amaçlı salon öncelikli olarak GSF için düşünülmüş paylaşımlı bir alandır. Fakat + 6.60 kotunda bulunan büyük atölye sadece öğrencilerin kullanımı için ayrılmıştır. +5.55 ve + 8.25 kotlarında bulunan derslik ve atölyeler öncelikli olarak Büyükşehir Belediyesi'nin açacağı kurslara ayrılmış paylaşımlı alanlardır.

+10.95 kotunda projenin aslında bulunan yemekhanenin bir benzeri olarak tasarlanan kafeterya bina kullanıcılarının ortak kullanımına açıktır.

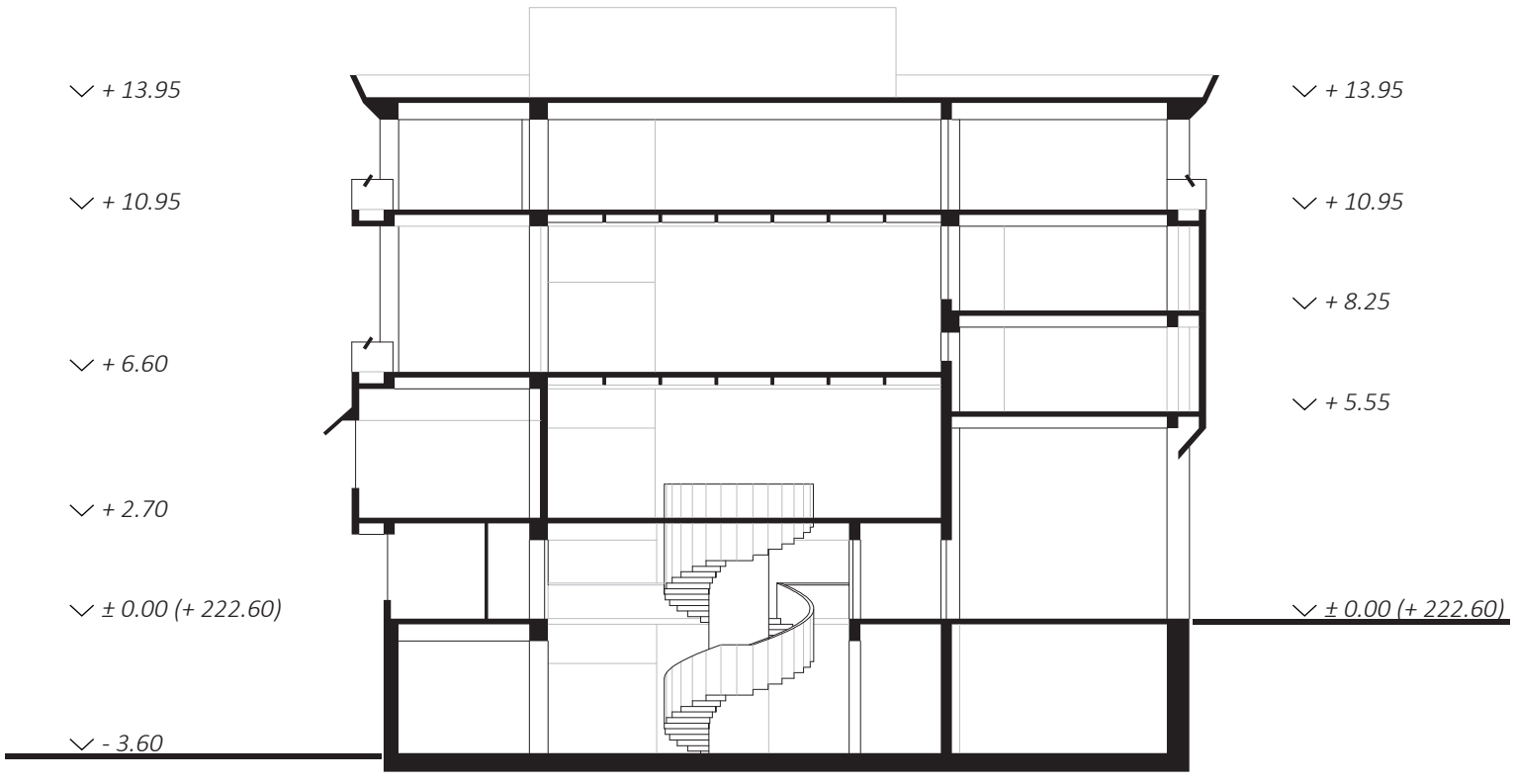

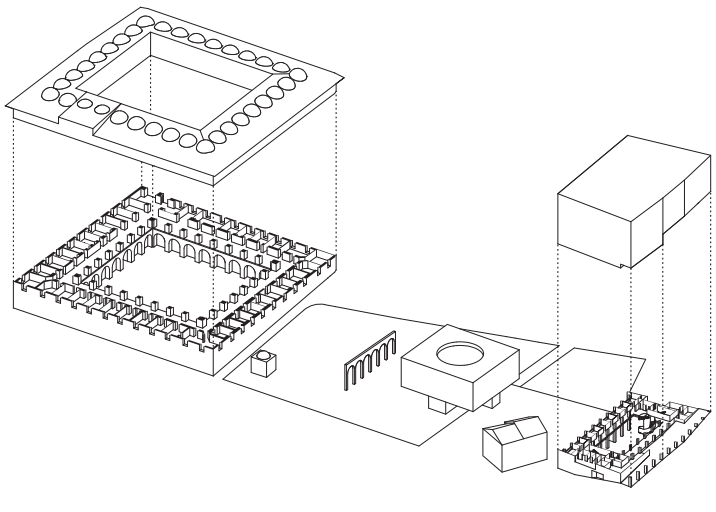

Sergi Salonu ve eklenen merdiven

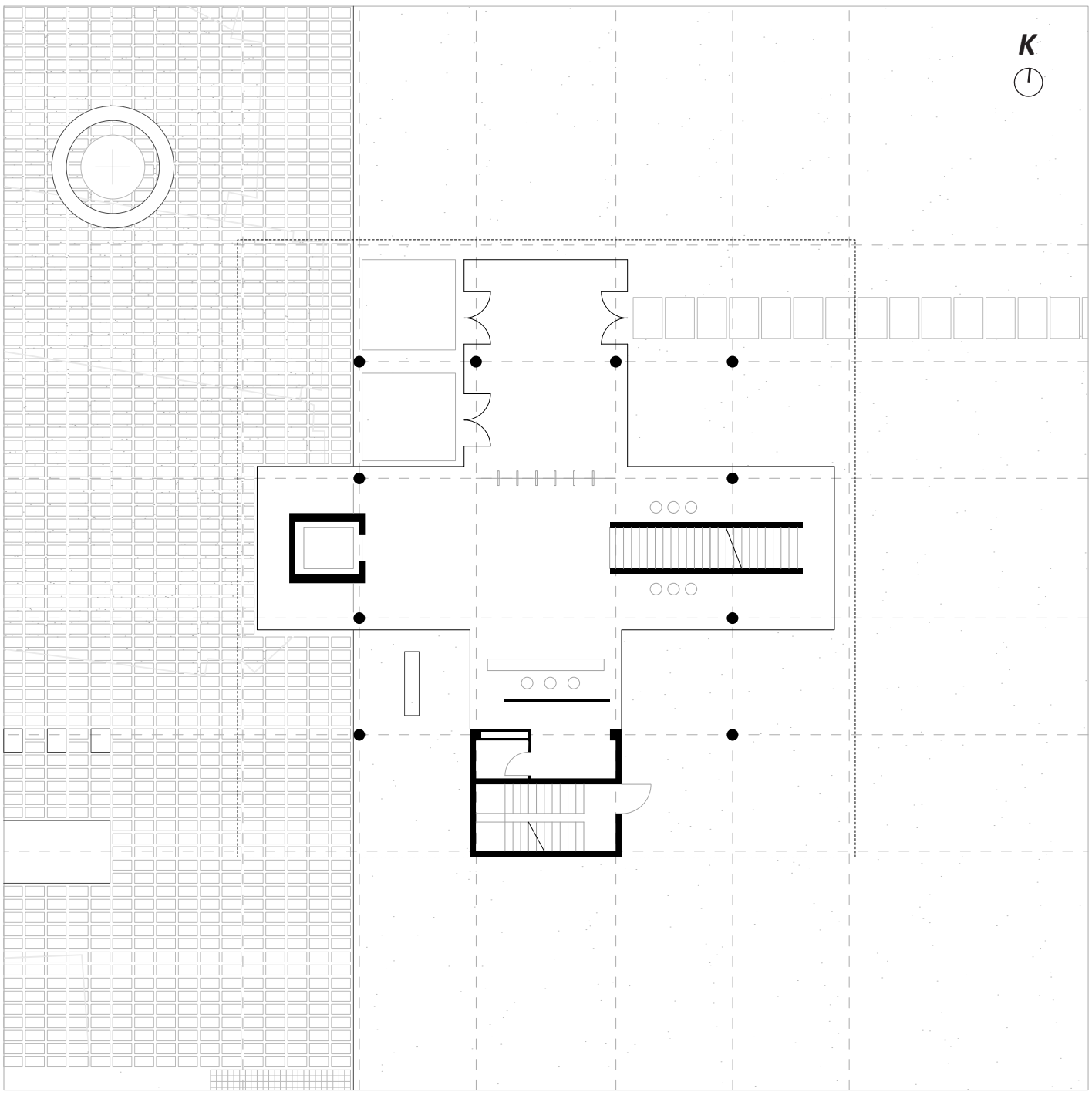

zemin kat planı ± 0.00 (+ 219.00)
1 : 200

Kütüphane-

Tasarım ile ilgili yayınların ekonomik ve sınırlı erişim gibi sebeplerden ötürü, bireylerin tekil olarak geniş koleksiyonlar oluşturmasını zorlaştırdığı göz önünde bulundurularak bir Tasarım Kütüphanesi önerilir.

Kütüphane binası merkezde oluşturulan yeşil alanın ortasında planlanmıştır. Dört tarafı farklı dönemlere ait yapılarla çevrili bina çağdaş dönemi temsil eder. Proje genelinde önerilen diğer yapılar ve arşiv binasıyla uyumlu basit bir geometrik formdan oluşur. Kütle yeşil alan içerisinde görsel sürekliliğin kesilmemesi amaçlanarak kolonlar üzerinde yükseltilmiştir. Tasarlanan kütlenin cepheleri sade ve nettir, etrafında bulunan detaylı ve zengin cephelerle yarışmaz.

Bina içerisinde vaziyet planı ölçeğinde alınan kararlar tekrarlanmıştır. Asansör ve merdivenler dışında görsel bir bölücü özellikle tasarlanmamıştır. Bu şekilde kütüphanenin kolay okunur ve rahat kullanılır olması amaçlanmıştır.

Kütüphane yönetimi 6030 ada 10-11 parselde korunan eski yapılar içerisinde düşünülmüştür.

Mekan Organizasyonu-

Zemin katta giriş, doğu ve batı yönlerinde iki yönlüdür. Böylelikle her iki taraftan kolay erişilir olması planlanmıştır.

Birinci kat ortak çalışma salonunun bulunduğu, paylaşarak üretilebilecek bir mekan olarak tasarlanmıştır. İkinci kat ise bireysel çalışmaların yapılabileceği şekilde, göreceli olarak gizli bir kullanım alanı sunar.

Cephede bulunan açıklıklar, kütüphane etrafında bulunan her binanın, kütüphane içerisinden tek noktadan gözlemlenebileceği şekilde planlanmıştır. Doğal aydınlatma tavan açıklığından düşünülmüştür.

Kütüphane girişi ve yeşil alana bakış

Dijital Arşiv-

Herhangi bir kültürel mirasa sahip çıkmanın, ona verilen değerle doğru orantılı olduğunu kabul edebiliriz. Zafer Plaza'nın bulunduğu alanda önerilen yeni binanın tasarımı bu kabul ile başlar.

Geleceği şekillendirecek genç zihinler için değişen çağa uygun bir kültürel miras arşiv binası düşünülmüştür. Arşivin dijital olması ile eşlenen farklı fiziksel deneyimlerin, öğrenileni kalıcı yapacağı öngörülmüştür. Bu doğrultuda binanın işlevi ikinci katta bulunan tek hacim içine yerleştirilmiştir.

İkinci katta tasarlanan karanlık oda dijital enstalasyonların yer alacağı bir mekan olarak kurgulanmıştır. Bu mekan sanatçıların, yazılımcıların, mühendislerin ve bir çok diğer meslek grubunun birlikte oluşturabileceği farklı eserler ile öğretmeyi hedefler. Karanlık odaya, tavandan gün ışığı ile aydınlatılan aydınlık odadan ulaşılır. Bu kontrast ile kullanıcılara, deneyimi kuvvetlendirmek amacı ile, farklı bir boyuta geçtikleri hissi verilmek istenmiştir.

Binanın birinci katında tasarımcıların ortak kullanabileceği bir çalışma alanı yerleştirilmiştir.

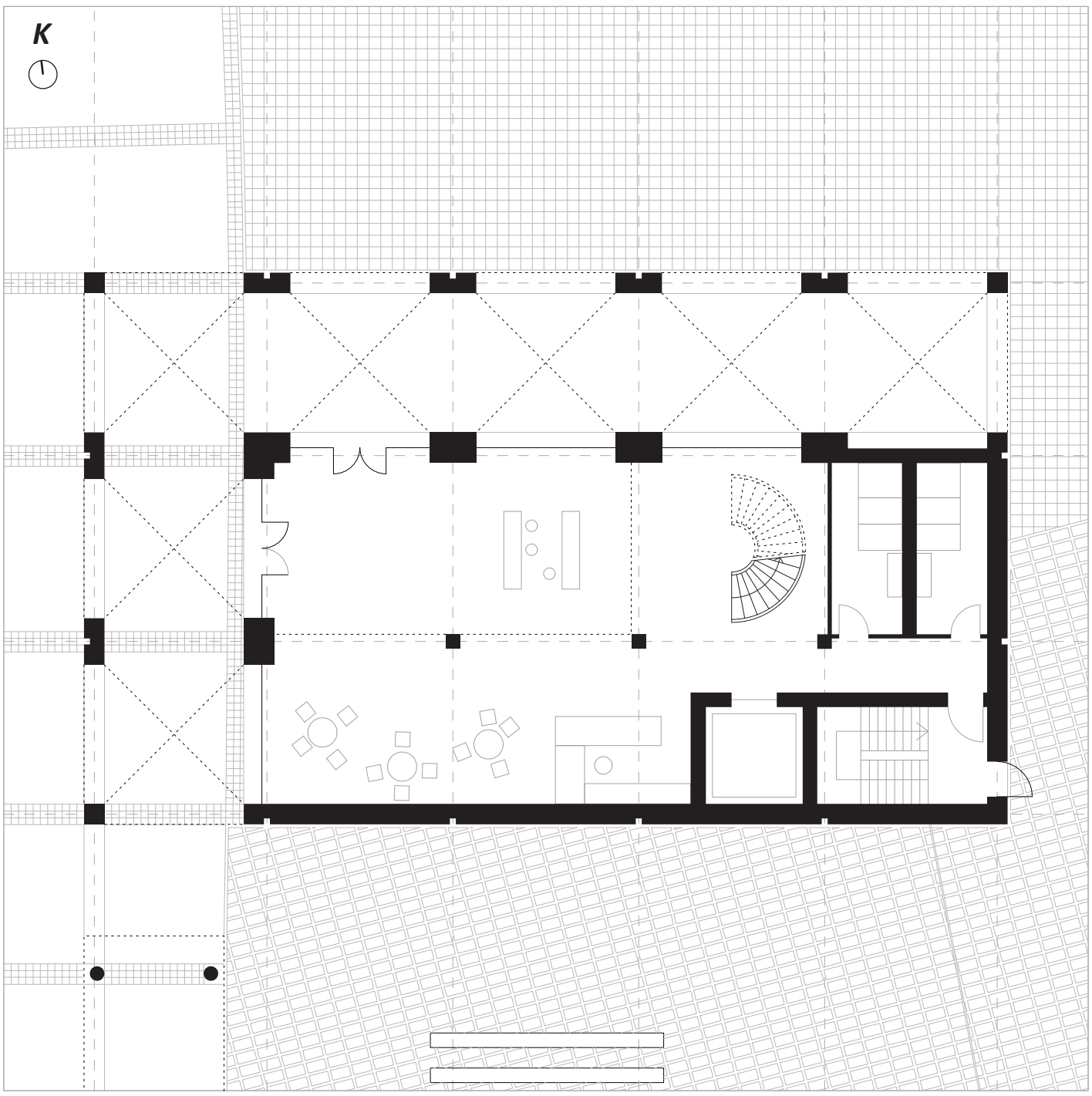

zemin kat planı ± 0.00 (+ 211.50)
1 : 200

arşivin girişinden bakış